

SAMOROST

EDITORIAL

V Praze na nás jen tak nezapomenou

Vážení eventuální čtenáři,

protože se vydání minulého čísla posunulo, rozhodl jsem se vyklidit šuplíky a použít slohy a literární dary, které ještě v Samorostu nevyšly. Dále se v tomto čísle objeví i zprávy z důležitých událostí druhého pololetí 2010/2011. Kromě povinné povídky od Jana Poláčka je tu ještě jeden literární talent, i když nevím, jestli nás bude zásobovat ještě dlouhá léta po maturitě jako Honza. Nadějný spisovatel je taky Honza, ale Waldhauser. On svou práci jistě pozná, jen to chtělo trochu zpracovat na pravopise. Ale co, na Kerouacovi taky vždycky pracovala parta korektorů...

U některých příspěvků nebudou uvedeni autoři. U části jsem zapomněl, kdo mi je dal, u části jsem nezapomněl, ale chci je vyvarovat event. dodatečného postihu.

Pěkné počtení na prázdniny.

- moon -

Je 18. dubna, 19.30 hod. Probíhají závěrečné přípravy na zítřejší výlet do Prahy. S několika spolužáky zkusíme uniformy. Nastávají první komplikace. Někteří se nemohou do uniform nasoukat, na jiných zase plandají. Těžko byste hledali někoho, komu uniforma přesně padla. Hodinky ukazují 2.00 ráno, 19. dubna. Poslední uniforma se uklízí, poslední přečtení plánu exkurze a jde se spát.

6.30 hodin ráno zvoní budík, průběžně zazvoní každé dvě minuty, než se v 7.00 konečně malátně vypotácíme z postelí. Uklízet není čas, za 10 minut začíná beseda o ekologii, která bude našemu odjezdu předcházet. Určitě polovina z nás ještě dospává různě po podlaže, opřená o skříň nebo vzájemně o sebe.

8.45 – beseda konečně končí, rychle pro uniformy a můžeme vyrazit. Celá třída čeká před hlavním vchodem do školy, čeká se jen na příjezd autobusu. Když konečně zastavil před námi, naplnil se neuvěřitelnou rychlostí, takže jsme mohli hned vyjet.

Nasazují sluchátka, pouštím klidnou hudbu, usínám. Budí mě až spolužák, že jsme asi v Praze. Vystoupím z autobusu, podívám se na hodinky, je skoro 10 hodin a je vyhlášena „vyměšovací pauza“. Někteří ji využili na kávu nebo cigaretu, jiní zase na malou svačtinu. Po čtvrt hodině odjíždíme směrem k hlavnímu městu.

Míjíme první značku „HLAVNÍ MĚSTO PRAHA“, je 10 hodin 50 minut, projíždíme pod Barrandovským mostem na Smíchov, pak sérií tunelů až na Pohořelec, kde vystupujeme a kde se poměrně velká skupina žáků přesunuje k veřejným záchodům. Po zjištění ceny WC skupina silně prořídla a její část se dokonce přemístila za keře.

Pak jsme se vydali směrem ke Strahovskému klášteru. Tam jsme sestoupili na terasu, ze kterých bylo vidět na celou nábrežní část Prahy.

Asi v 11.45 jsme vyrazili směrem ke katedrále sv. Víta, kam jsme kvůli dlouhým frontám vůbec nešli. Ochuzeni o úžasný zážitek jsme jen krátce přes okna nahlédli do Vladislavského sálu a vyšli jsme cestou k bráně, kde již probíhaly poslední přípravy na střídání strážní. Tam se náhle objevily cedulky typu „Jsem gay“ nebo „smrdím“ v češtině, němčině a angličtině na zádech studentů. Jeden z nich radil vrchnímu lepiči, kam má cedulky lepit a smál se těm polepeným. Sám ale neměl místo na zádech, kde by nebyla cedulka.

Odsud jsme šli kolem parlamentu na nádvoří Valdštejnského paláce, ve kterém sídlí senát. Tam jsme posvačili, podívali se na pávy, stihli jsme se pohádat o pohlaví páva a vyrazili směrem ke Karlovu mostu. Z mostu jsme se rychle přesunuli na Václavské náměstí, kde jsme měli hodinový rozhod..

15 hodin, sedíme pod sochou sv. Václava, kolem nás pobíhá (asi) člověk s cedulí, na které je psáno, že mu soudní exekutor zabavil dům a už se druhým rokem pokouší ho získat zpět. Pochodováním s cedulí po náměstí. Pak už jsme ale šli do Národního muzea. Prošli jsme pod lešením a u dveří staré budovy

jsme zjistili, že je zavřeno, takže jsme využili výstavy „Poklady Moravy“, která právě probíhala v nové budově. Asi nejzajímavější z celé výstavy bylo okno do přednáškového sálu, kde bylo víceméně jen ženské obsazení. Soudím dle toho, že se tam sešlo nejvíce lidí a nejdéle se tam zdrželi.

Pak už jen další rozchod, v jednom fast-foodu „nekonečný nápoj“, hledání toalet, hledání zbytku třídy, až jsme se sešli pod Václavským náměstím.

Následuje přesun k autobusu a převlékání do uniforem. V autobuse stál vzduch, přeče jen po celém dni v Praze. Jsme venku z autobusu, na podivné pohledy kolemjdoucích reaguje jeden student slovy:

„Jsme zelení, ale, věřte tomu, nebo ne, z Marsu nejsme“.

Přešli jsme most a už jsme byli u Národního divadla.

Před divadlem jsme na schodech udělali skupinovou fotku a vyrazili na toalety. Snažil jsem se všemožně vyvolat skupinovou slevu. Marně. Vstoupili jsme do divadla, našli svá místa a čekali na představení *Cyrana z Bergeracu*.

Jeho básnické nadání bylo snad nakažlivé a o přestávce někteří nevědomky mluvili ve

verších. Bylo až neuvěřitelné, za kolik se dá prodat sklenice neperlivé vody v divadelním bufetu. Po divadle jsme se přesunuli na balkon těsně pod střechu Národního divadla. Pak už jen rychlý přesun do autobusu. Tam se celá výprava rozčlenila na dvě skupiny. Ty, co chtěli spát a ty, co jim v tom obratně bránili zpěvem. Dokonce ani řidič nemohl usnout.

Po návratu jsme byli ještě dlouho na nohou. No a můj názor na celou exkurzi? Všem se nám v Praze líbilo a Praha na nás jen tak nezapomene.

Jakub Hájiček

Portská opice

Alkohol je metla lidstva. Ten, kdo to vymyslel ani netuší, jakou měl pravdu. Za pomoci alkoholu kvapem odumírají mozkové buňky. Nechápu tedy, proč se tolik mých známých diví, že žijeme mezi blbci. Převaha jich vládne našemu státu. V téhle společnosti člověk bez alkoholu nebo jiného odreagování nemůže přežít.

Dříve jsem to také řešila alkoholem. Večer co večer se potácela z hospody, někdy sama, někdy za pomoci spolužáků. Musím říct, že v té době jsem měla polovinu starostí a samozřejmě asi žádné mozkové buňky. Přiznávám. Problémy jdou utopit v pivo, vínu a destilátech. Není to sice dlouhodobý stav, v té době mi to však připadalo jako nejlepší řešení.

Faktem je, že nejvíce přátel ze střední školy jsem si našla v hospodě. Nejsem na to příliš pyšná, ale jak říká jeden z našich profesorů: „Mládí vpřed!“ Tak jsme poslouchali a šli vpřed. Naše kroky prapodivně bloudily po tmavém městě, osvětleném pouličními lampami. Bylo nám krásně, byli jsme mladí.

S odstupem času se na svět každý kouká jinak. Možná je to tím nezvratným zjištěním, že ani my nebudeme pořád děti a pomalu začínáme dospívat. Nemohu říct, že by to snad bylo znát hned po dovršení osmnácti let, tedy hranice dospělosti. Uvnitř v nás stále přetrvává duch dětí, které si neuvědomují následky svých činů.

Vlastně jsem se s alkoholem seznámila mnohem dřív, než jsem vnímala nějaké společenské problémy. Nyní marně přemýšlím, co jsem se v té době snažila dostat z hlavy?. Byla to asi pouhá prvotní zvědavost, co to se mnou udělá. A taky udělalo. Hned napoprvé jsem zvracela kdesi cestou po schodech a na záchod už donesla jen plivance. To byla škaredá láhev vodky a tři piva. Nevěděla jsem, že mě to takhle porazí.

Mezi své první zkušenosti s alkoholem samozřejmě nepočítám občasné usrkávání dědova budvaru, či tajné vylizování zbytku kapek fernetu z panáků. To jsme si prožili asi všichni.

Až na střední škole jsem začala objevovat kouzlo pivního moku. Když jsem byla v kondici, nedělalo mi problém ani 10 piv za den. Každou neděli láhev rumu, dřív mi chutnal. Dnes mám k němu odpor.

Prvním alkoholickým zkratem u mě byl odvoz na JIP. Ano, jednotka intenzivní péče. Velmi deprimující místo pro patnáctiletou holku. Dnes se tomu ze srdce směji, když na to ve třídě občas zavzpomínáme. Realita byla horší. Probuzení, pocit viny, pípání přístrojů, kapačky. Nepříjemná zkušenost. Po návratu jsem si marně nalhávala, že už nikdy nebudu pít. A jak jsem dopadla? Po pár měsících opět první liga.

Na alkoholu je i přes to všechno cosi zábavného. Každý je uvolněný, najednou i z blbců se stávají inteligenti. Projeví se právě vlastnosti člověka. Jsou lidé, kterým stačí trochu a padají pod stůl. S takovými typy je největší sranda.

Nejhorší zkušenost mám asi s portským vínem. Pila jsem ho normálně, akorát trochu pozapomněla, že je to kvalita z dovozu a v tu ránu jsem ji měla „jak z praku“. V tu chvíli mi přišlo všechno směšné. Známý tanečník v trenýrkách za doprovodu svého vlastního zpěvu. Musím ovšem říci, že se svou Rusalkou by mohl z placu jít do Národního divadla. Nejlépe mu šlo: „Měsíčku na nebi hlubokém, nezhasni! Nezhasni!“ A po příchodu pasáže, kdy do své opery vložil i mě slovy: „Boudková! Nezhasni!“, jsem měla co dělat, abych ve svém těle udržela všechny tekutiny na správném místě. Jaká škoda, že jeho hlas nejde popsat kvalitněji, než slovy. Ranní „povínový“ stav byl následující: nesnesitelné bolesti hlavy, křeče v břiše, náladovost a podrážděnost.

Rozhodla jsem se tedy skoncovat s alkoholem. Není to těžké, prostě na každé akci budu dělat toho blbce, co nepije a řídí. Co to se mnou dělá? Nic. A kdo ví, možná budu jednou vozit i vládce našeho státu a ještě mi za to zaplatí.

Petra Doubková

Údolí dvou cest

Je spousta míst, kam se rád vracím. Bohužel, většina těch míst má své kouzlo propůjčené třeba jen na několik dní v roce. Kouzlo je propůjčené buď ročním obdobím, nebo lidmi, kteří jej obývají. Proto skutečně oblíbené místo má svou přitažlivost nebo kouzlo kdykoliv a s kýmkoliv. Je pro nás jedinečné přírodou, krásou nebo vzpomínkami.

Mé místo se nachází kousek za městem. Člověk by nevěřil, že se z té hlučné rozpálené silnice plné špíny a prachu dostane kratičkou cestou do údolí, které nás přikryje spoustou skal, prorostlých hustou zelení, zrovna tak, jak prorůstá levandule skalkou vaší zahrádky. Možná to je to kouzlo, ta fascinující proměna, to, že jste během chvíle úplně jinde. Všechna auta a hluk a ty šedivé krabice, ve kterých žijí lidé, dokonce i usmrkané vršky komínů, všechno to schová řeka do meandru, který milióny let hloubila. Řeka vás trochu uvězní. Nelze to vzít zkratkou nebo jít trochu stranou. Můžete se jen vrátit do toho prošedlého světa, a nebo pokračovat dál.

Meandr za meandrem vaše nohy kráčí samy, protože nelze jít jinou cestou a vy se oddáváte té scénérii každou chvíli měnících se skalních výčnělků, prazvláštně rozrostlých stromů, svěží říční vůni, vzpomínkám, přemýšlení a snům ...

Jan Waldhauser

Výlet do Benátek

Dne 27. 2. 2011 uspořádala Lesnická škola v Písku výlet do Benátek.

Účastnilo se 40 žáků z různých tříd. Z Písku jsme vyjeli den předem - tedy 26. února v deset hodin večer. Až na pár drobnějších nehod proběhla cesta v pořádku, a tak jsme dorazili do Benátek v 11 hodin dopoledne. Vaporem jsme dojeli do centra a poté, co jsme došli na náměstí sv. Marka, jsme měli rozchod.

Po celém městě chodili lidé v maskách a kostýmech. Je to šok, když o tom nevíte, procházíte temnou uličkou a proti vám vyjde nějaká hororová postava s nožem v ruce. Chodil tu ale i Jack Sparow a krotitelé duchů. Benátky převážně tvoří úzké uličky, třeba jen dva metry na šířku, plné obchůdků, různě se klikatí a zapadají do sebe. Město je prokřížováno kanály, takže nikde není auto, zato spousta lodí a lodiček, zejména gondol. Takových černých kánoí, kterými je sice toto město proslulé, ale za svezení zaplatíte sto euro.

Večer se snad všichni sejdou na náměstí, kde se pořádá něco, co dřív pravděpodobně bývalo plesem. Náměstí se tak díky lahvím od alkoholu a jinému nepořádku změní k nepoznání a nevíte, jestli ta uklidová četa, nebo policisté, které jste potkali, byli opravdu policisté, nebo převlek. O půlnoci jsme se vydali zpět k vaporetu a na parkoviště autobusu, který lákal odpočinkem a zaslouženým spánkem.

Do Písku jsme dorazili se suvenýry, popřípadě s kocovinou, ale hlavně s nezapomenutelným zážitkem.

František Hurtík

NOVÝ DOMOV

Seděl jsem na provizorní dřevěné lavici v nákladním vagóně a poslouchal, jak železná kola vozu v pravidelných intervalech drncají po mezerách mezi kolejnicemi. Zamřížovaným okénkem sem pronikala vůně pryskyřice a rozkvétajících luk. Do šera ve vagónu tím okénkem pronikal i pruh světla, jasně žlutého, v němž se stříbřily částečky poletujícího prachu a dopadal na ustaranou tvář mé mladé ženy. Vypadala starší než kolik jí ve skutečnosti bylo. Není se čemu divit, poslední roky byly obzvláště tvrdé. Přežili jsme válku, ale další útrapy na sebe nedaly dlouho čekat. Mluvíím o dlouhé cestě ze zlikvidovaného východního Slovenska sem, do českorakouského pohraničí. Teď se na ni dívám. Z boku dopadající světlo prohlubovalo všechny vrásky v její tváři. Seděla na plátěných vacích, ve kterých byl všechen náš majetek. Ten čítal jen několik svrchníků, spodní prádlo a pár pracovních bot. Zvedl jsem se a opírajíce se o prkennou stěnu kodrcajícího se vozu, šel jsem k ženě. Sedl jsem si před ní na bobek a zahleděl se do jejích modrých očí.

„Anno, neboj se, za chvilku dorazíme. Čeká na nás nový dům, práce.“

Pokusila se o úsměv. Svou tvrdou dlaní jsem ji pohladil po horké tváři. Zpod šátku, který měla zavázaný pod bradou, vyklouzl ven pramínek tmavohnědých vlasů. Pomalu jsem ji nepoznal. Když jsme se seznámili, oči se jí leskly, mládím a životem jen jiskřily, její rty byly rudé.

Od doby, co byla naše víska vypálena, jsme žili z ruky do huby, ve strachu a nejistotě a nyní se nám naskytla naděje na lepší život, právě tady v pohraničí. Snad se jí elán, o který přišla, vrátí, snad si bude znovu prozpěvovat až bude prát v potoce prádlo. Jako každý mladý člověk jsem věřil v lepší budoucnost a vše, co jsem dělal, dělal jsem kvůli Anně. A tak rok po válce jsem vstoupil do komunistické strany. Nyní, a to jsem se zapomněl zmínit, se psal rok 1947 a já s Annou jsme se konečně dočkali důstojného života.

Funění lokomotivy ztrácelo intenzitu, vlak zpomaloval, až zastavil úplně. Vrata vagónu někdo zvenku odsunul a ve světlém obdélníku se objevila postava. Mé oči si už na přítmí ve voze zvykly, a tak jsem chvíli rozeznával jen obrysy toho člověka.

„Tak vás tu vítám!“ vykřikl veselým příjemným hlasem.

„Čest,“ odpověděl jsem mu.

Ze stran k němu přistoupili dva muži s puškami na zádech. Podal jsem jim vaky a oni je položili na zem. Poté jsem chytil svou ženu kolem pasu a dovedl ji k nim. Muži jí ochotně pomohli ven. Naposled jsem vyskočil já.

„Já tady tomu konci světa dělám předsedu,“ řekl ten muž, co nás pozdravil a nabízel mi ruku.

Krátce jsem mu s ní potřásl. Na hlavě měl kostkovanou placatou čepici a pod ní se smály šibalské oči. Jinak byl oblečen prostě, jako by zrovna odběhl z pole. Nejspíš tomu opravdu tak bylo. I tak jeho šaty byly v lepším stavu než naše. Ti dva, co ho doprovázeli, pravděpodobně patřili k nově vznikajícímu Sboru národní bezpečnosti. Jejich oblečení se skládalo z částí oblečení wehrmachtu a nejspíše americké armády. Jeden z nich, muž staršího vzezření s přísnou tváří, si zrovna rovnal na prošeďavělé hlavě americkou lodičku. Rukávy od esesácké košile mu byly trochu dlouhé, nášivky odpárané, čern vybledla, ale i tak mě zamrazilo v zádech. Kalhoty, do kterých si utíral zpcené dlaně, dříve asi patřily americkému důstojníkovi. Druhý, možná sedmnáctiletý, vlastnil obdobný oděv. Oběma mužům se na rameni houpala německá karabina.

Zkoumal jsem, kde se vůbec se svou ženou nacházíme. Malé, rozbité nádražíčko s vymláčenými okny a zasádrovanými děrami po kulkách v omítce. Název, pravděpodobně německy psaný, byl přikrytý vrstvou bílého vápna. Osada beze jména. Musím přiznat, že jsem byl docela zklamán. Představoval jsem si místo, kde začneme nový život, trochu jinak a zatím se to tu moc nelišilo od míst, která jsem poznal na dlouhé cestě, do tohoto kousku ztracené a zdivočelé země.

„No tak půjdeme,“ řekl povzbuzujícím hlasem ten předseda a zamířil k povozu taženému dvěma koňmi. Nasedl.

Mladší esenbák mi chtěl pomoci s vaky, ale dal jsem mu s díkem najevo, že pomoc nepotřebuji. Neprotestoval a možná trochu zklamaně mi vaky podal. Došel jsem k povozu a „zavazadla“ hodil nahoru. Vylezl jsem a

napřáhl ruku k mé ženě. Pevně mi ji stiskla a pak jsem ji vytáhl. Předseda si sedl ke straně, aby uvolnil mé ženě místo. Protože jí už dlouho nikdo neudělal žádnou laskavost, s vděkem usedla, na tvářích se jí rozsvítil ruměnc a trošku se usmála. Takhle už jsem ji dlouho neviděl. Všimla si mého překvapeného výrazu a sklopila zraky. Starý esenbák usedl vedle mě a mladý se na kozlíku chápal opratí. Mlasknul a dva pěkní žemláci se rozešli svižným krokem.

„Museli jsme pro vás přijet s koňmi,“ vysvětloval předseda, „protože náš jediný automobil, džíp po Američanech, na poli zaorává brambory. Víte, zrovna sejeme. Slibovali nám traktor už v březnu, ale pořád nic. Neměl bych to říkat, ale je bída a ne všechno jde tak, jak by mělo. Obzvláště tady, v pohraničí.“

Kopyta koní monotónně klapala po tvrdé prашné cestě a slunce mě příjemně hrálo do tváře. Jeli jsme kolem srázu nad řekou. Z rozčeřeně hladiny vyčuhovalo jakési zrezivělé monstrum.

„Co to je?“, optal jsem se.

Předseda se ušklíbl: „Transportér. Utrhla se tu s nim krajnice v zimě ze čtyřicátého čtvrtého na pětáctýřicáté. Zařvalo v něm prej asi sedmnáct fašounů. Dobře jim tak. I naše cesty stály proti nim.“

Přikývl jsem. O těch cestách bych tak nemluvil. Cesty stojí proti všem. Dokonce i proti těm koním, co nás táhnou. Zvířený prach se lepil na jejich zpcené krky i plece. Zajeli jsme do stínu pod větve lip a buků. S lístky si hrál větřík, a tak stíny, které vrhaly na svět, jenž se skrýval pod nimi, tvořily dojem impresionistického obrazu. Probouzel se ve mně pocit, že všechno nebude tak těžké, jak jsem si myslel na začátku. Ba se mi toto místo začínalo líbit. Přijeli jsme na křižovatku, u níž trouchnivělo jakési dělo.

„Snažili jsme se posbírat a uklidit všechno to železo tady kolem,“ rozprávěl předseda. „Nemáme na to ale dost prostředků. Naše vlast potřebuje železo a po lesích se ho válí. Víc nás znervózňuje munice. Je jí tu na ozbrojení pluku. Něco si rozebrali SNB, ale všechno jsme nenašli. Němci si něco zakopali a poschovávali.“

„Bojíte se Němců?“, zeptal jsem se.

„Ne!“, vložil se do řeči starší esenbák. „Máme obranné oddíly. Každý tu má nějakou zbraň. Vy ji také dostanete. Skopčáci se tu donedávna o něco po-

koušeli, ukrást pár krav a tak. Jo, střílelo se tu ještě dlouho po válce.“

Vyhrnul si rukáv a odhalil kulatou růžovou jizvu na předloktí. Anna se odvrátila. On pochopil, že ji trápí pohled na takovéto zranění, takže shrnul rukáv dolů a hleděl si svého. Vydali jsme se doprava. Les skončil a před námi se rozprostírala louka. Na konci té rozkvetlé lučiny se krčila chalupa. Jak povoz kodrcal, my jsme se stále blížili k tomu stavení.

„To je váš nový domov.“, slavnostně pronesl předseda.

Já ani má žena jsme nedutali. Jen jsme hleděli na žluté stěny toho domu. Předseda mrknul na mladého esenbáka jedním okem a ten se usmál. Vzbudila se ve mně obrovská radost. Všechno, co jsem doposud prožil, jakoby se vůbec nestalo. Žaludek stáhnutý hladem jsem přestal vnímat. Od divoce bušícího srdce se mi linul ten blahý pocit do hlavy, kde explodoval ve zlatých jiskrách nového štěstí. Za jízdy jsem seskočil z povozu a běžel. Nevím, co mě to tenkrát chopilo. Mým polorozpadlým galoším málem ulétly podrážky. Předběhl jsem povoz a utíkal ke stavení. Běžel jsem loukou, přeskakovával drny a ulétla mi čepice. Chtěl jsem přeskočit plaňkový plot, ale jak jsem se o něj opřel, prohnily latky nevydržely nápor mé váhy a rozlámaly se. Najednou jsem ležel na zemi a zespoda pozoroval ploštic, lezoucí po kvítku pelyňku, který se skláněl nad mojí uřícenou hlavou. Těžce jsem oddychoval. Ploštice roztáhla krovky a odlétla. Sklání se nade mnou postava.

„Nějak ses nám rozběhl,“ řekla.

Poznal jsem předsedu. Vyskočil jsem na nohy. Povoz stál před brankou a má žena s esenbáky právě vcházela do dvora. Muži s puškami se o něčem bavili. Uklidnil jsem se, ale celé mé tělo se chvělo vzrušením. Zamířil jsem s předsedou ke trojici na dvorku. Ženě zářily oči. Byla nadšená. Chalupa to byla pěkná a velká. Střecha v pořádku, zdi trochu oprýskané a okenice na velkých oknech pevně zavřené. Tak jsme stáli na zápraží z popraskaného betonu a prohlíželi ten dům. Byl odsud krásný výhled do šumavského kraje. Předseda přistoupil ke dveřím do dřevěného přístavku, kudy se procházelo domů. Odemkl.

„Prosím.“ Uchopil jsem Annu za ruku a dovedl dovnitř.

„Těmhle dveřmi projdete do dřevníku,“ řekl předseda a otevřel masivní dve-

ře. „Těmhle do chodby,“ vzal za kliku, otevřel a pozval nás dál. Vešli jsme. Stěny úzké chodby byly pod stropem zdobené loveckými trofejemi na podomácku vyráběných prkýnkách. Mezi parůžky se v průvanu třepetaly zčernalé pavučiny. Předseda vlezl z chodby do místnosti napravo, s prastarým selským nábytkem, petrolejkou a velkým zrcadlem v koutě, ze které to táhlo zatuchlinou. Anna otevřela okno do dvora a druhé s výhledem do kraje.

„Tady je ložnice,“ houkl předseda z vedlejší místnosti a ukazoval na širokou postel s peřináčem.

Na nočním stolku stála v rámečku fotografie mladíka v německé uniformě. Předseda si odkašlal a schoval tuto památku na vojáka, který nejspíš skončil zavátý ve sněhu západního Ruska, do kapsy nevině krčíc rameny.

„Majitel?“, zeptal jsem se.

„Ne, jeho syn, požírali své vlastní děti. Elektřina tu bude asi za tři měsíce,“ odbočil od tématu předseda, jakoby neměl čisté svědomí.

Vrátili jsme se do chodby.

„Tudy se dostanete na půdu. Je velká, ale plná bordelu. Pomůžeme vám to vyklidit. Tady si všichni musíme pomáhat. Tudy do sklepa. Je tam studna, tak pozor,“ oznámil předseda.

Přešli jsme podélně chodbu a nacházeli jsme se v kuchyni. Kamna s litinovými pláty byla v celkem slušném stavu. Těžký stůl uprostřed, dvě židle a linka, vše, co je v kuchyni potřeba. Anna opět otvírala okno.

„Ještě se podívám ven.“

Prošli jsme dřevníkem a objevili jsme se za domem. Rozprostíraly se zde chlévy, mezi nimiž se krčil kurník s králíkárnou, kterou držely v objetí dvoumetrové kopřivy. Vzadu stála stodola s děravou střechou. Esenbáci stáli před jejími vraty s vypraženými koňmi.

„Jsou vaši,“ řekl předseda, „do začátku.“

„Děkuji!“

„Budete se o ně starat. Můžete ty hemelky využívat i na dřevo, no prosťe na vše, co bude třeba. Když budou třeba na poli nebo jinde, přijdete s nimi. Nejspíš budete pracovat v lese. Šel jsem k esenbákům.“

„Děkuji vám.“ Vzal jsem koně za ohlávky a ve stodole je ustájl.

„Zatím nashledanou. Zítra přijdu a projednáme ostatní věci.“

Potřásl jsem si rukou s tou skupinou tří králů, které jsem znal asi půl

druhé hodiny.

„Na shledanou,“ řekli jsme s Annou skoro sborově.

Jak odcházeli, díval jsem se dlouho na jejich záda, na houpající se karabiny a na vlnící se trávu, která jim hladila kolena. Koníčky ve stodole frkali a chroupali staré seno a mě se sevřel žaludek. Anna mi padla kolem krku a pevně semknula ruce na mých zádech. Cítil jsem, jak mi vlhne rameno. Plakala štěstím.

„Juraji, zasloužili jste si to?“

„Zasloužili, teď budeme žít.“

Cítil jsem její dech a teplo, které vydávala.

„Jdi, prosím tě, připravit něco k jídlu.“

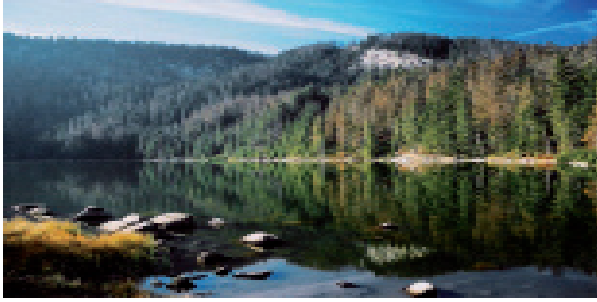
Nevím, proč jsem jí to řekl. Měli jsme jen chléb s tvarohem. Uvolnila objetí, otřela si zarudlé oči a pomalu odcházela k domu. Ve stodole jsem našel vědro a nabral do něj vody z potoka, jenž zurčel za stodolou. Nad jeho vlnkami a přejemi se skláněly hrozný růžových květů vrbky.

Vrátil jsem se ke koním a napojil je. Hltavě pili. Moji koně! Poplácal jsem je po krku a vyběhl ven. Náš dům! Náš. Zatím nikdy nic naše nebylo. Ani šaty, které jsme s Annou měli, jsme si nekoupili. Rychlým krokem jsem zamířil na straň za chlévem a vyšplhal nahoru.

Jabloňový sad. Neprostříhané, ale krásně zarostlé stromy odkvétaly. V trávě se zachytávaly bílé okvětní plátky. Už s nimi nic neudělám, pomyslel jsem si. Budu je muset prostříhat příští rok, hned jak sleze sníh. Teď bych jim ublížil. Příští rok. Za rok už bude všechno jinak. Tamhle na té louce se budou pást krávy. Dům bude opravený a Anna šťastná a plná života. Ať byl ten Němec, co tu žil, kdokoliv, ať provedl cokoli, v duchu jsem mu děkoval. On svůj domov ztratil a my ho našli. Na stejném místě, jen v jiné době. Tak jsem tam stál mezi těmi jabloněmi a oddával se pocitu, že jsem něco dokázal a plno věcí ještě dokážu. Našel jsem štěstí sobě i ženě, kterou jsem miloval. Našel jsem štěstí i dětem, jež se ještě nenarodily. Sedl jsem si a zády se opřel o kmen. V hlavě mi hrála jen dvě slova: nový domov.

Jan Poláček

STAVBA PAMÁTNÍKU ADALBERTA STIFTERA

Dvacátého osmého ledna 1868 zemřel v Linci "básník Šumavy" Adalbert Stifter. Vídeňský Spolek Němců z jižních Čech chtěl exhumovat Stifterovu mrtvolu a nechat ji pohřbít na břehu Plešného jezera, kde "celý hvozd měl být jeho náhrobkem, lesní květiny úmrličím věncem a Jezerní stěna jeho pomníkem." Tento záměr se neuskutečnil, a tak koncem září 1869 navštívil Jordan Kajetan Markus, frymburský rodák a viceprezident vídeňského spolku s řezbářem Josefem Rinlem Plešné jezero, aby na místě upřesnili stavbu Stifterova pomníku. Dohodli se, že na strmé Jezerní stěně nechají vytesat citát ze Stifterových spisů v podobě pamětní desky. Písmena měla být vysoká dva metry, aby se za pomoci dalekohledu daly číst až z Horní Plané. Ani tento námět však nebyl realizován, protože Jezerní stěna je převislá a postavení lešení bylo velmi nákladné.

Teprve v roce 1876 mohl J. K. Markus začít realizovat třetí variantu pomníku Adalberta Stiftera. Tentokrát to měl být "jen skromný obelisk." Rozpočet zněl na 1 600 zlatých a 12. března 1876 oznámily Linecké noviny, že dosud bylo vybráno 1 047 zlatých. Práci na pomníku zadal Vídeňský spolek kameníkovi Josefu Paleczkovi z Jeleních Vrchů, který si vybral své čtyři spolupracovníky: Johanna a Franze Saumera, Josefa Schröderera a Franze Stinyho. Otec Josefa Paleczka byl nejen knížecím mistrem a dozorcem nad plavbou Schwarzenberského kanálu, ale také předákem při stavbě tunelu v Jeleních Vrchách, odkud pocházeli i všichni čtyři spolupracovníci.

Pět kameníků pod vedením Josefa Paleczka si připravilo nářadí a v květnu 1876 se dali do práce. Z Jeleních Vrchů vyšli ve čtyři hodiny ráno a po třech hodinách chůze po jezerní pěšině došli na stavenišť. Jídlo na celý týden si nechali vždy v pondělí dovážet až k jezeru na dvoukolové káře, do níž byl zapřažen vůl a od jezera si vynesli jídlo nahoru na Jezerní stěnu. Nejdříve si postavili chatu, kde bydleli vždy celý týden. "Chata byla velmi nízká a úzká, a tak byl každý rád, když ji mohl ráno opustit." Za základ obelisku posloužil jeden velký balvan na Jezerní stěně. "Ačkoliv měli vypůjčeny dvě kladky z tuhových dolů v Černé, trvala doprava tohoto základního kamene na místo po dřevěných kolejích šestnáct dnů." Pak si pořídili dřevěné profily pomníku a podle nich přitesávali jednotlivé kameny. Pracovali denně od východu do západu slunce, ale "mnohdy sestupovali do Lackenhäuser, dolů k Rosenbergerovi na holbu bavorského piva."

Pomník, který má výšku 14,5 metru byl zhruba dokončen ještě do zimy 1876 a v roce 1877 vyspárovali bloky, vytesali nápis a upravili vyhlídkovou plošinu, pod níž si každý vytesal počáteční písmena svého jména. Josef Paleczek se po celou stavbu obelisku neholil, a tak při dokončení stavby měl dlouhý plnovous. Za stavbu dostal Josef Paleczek vyplaceno 1 500 zlatých a ten svým spolupracovníkům zaplatil za každý den jeden zlatý. V té době stála vecka černého chleba deset krejcarů, takže to byl "velice dobrý výdělek."

Slavnostní odhalení pomníku se konalo 26. srpna 1877. Původně mělo pomník převzít město Horní Planá, kde se Adalbert Stifter narodil. Město však dar odmítlo, a tak byl pomník věnován "veškerému obyvatelstvu Šumavy." J. K. Markus napsal a nechal při této příležitosti vytisknout životopis A. Stiftera, "který jeho bratr během slavnosti prodával. Protože ale na prodej neměl úřední povolení, byl později několik dní zavřený." Na slavnosti teklo pivo proudem a také pět kameníků, co pomník stavěli, dostalo velký sud piva. Ti zůstali na Jezerní stěně ještě týden a oslavovali vydařené dílo. "Pivo se muselo vypít, aby náklad z kopce nebyl těžký."

Každoročně pak společně všech pět kameníků vystupovalo k pomníku, na místo, "kde odvedli kus pořádné, tvrdé práce a vedli dobrodružný život." A když některý z nich zemřel, pak Franz Saumer vystoupil k pomníku a vybarvil černě počáteční písmena jeho jména. Protože ale všechny své spolupracovníky přežil, zemřel až v roce 1937, zůstaly jeho iniciály FS nezačerněné.

František Schusser (www.sumavainfo.info)

Tour de ŠUMAVA

Jak jste možná z názvu vytušili, jedná se o výlet na Šumavu, jistě si teď představujete hory, lesy, vysokou zvěř, zkrátka vše, co patří k takovému výletu. Nenechte se ovšem mýlit, vyvedu vás z omylu, Šumava je totiž jedna z mnoha píseckých hospůdek. Tankové pivo 10°, 11°, 12°, něco k zakousnutí, občas i nějaké děvče k nakousnutí a mimo to i pestrá paleta tvrdších lihovin. Jak lákavé! A bylo to právě pivo, co vylákalo našeho nejmenovaného třídího alkoholika ze školní lavice rovnou za bar. Když jde již zmiňovaný nejmenovaný Zdeněk s Milošem pít, vždy to stojí za to.

Ručičky hodin se blíží ke tři čtvrtě na sedm, na pokoji je klid až na občasné plesnutí mandarinky o zeď, ne že bychom byli vysazeni na mandarinky, jindy létá vše, co je po ruce. Dnes však nemáme náladu na hry, všichni v duchu přemýšlíme, jak dnes kluci dopadnou. Přejdou přes vrátnici? Kolik piv asi vypijí? V hlavě se hromadí spousty otázek, na které si však ani nejotrlejší z nás nedokážou odpovědět.

Z úvah mě probírá Kavánek se slovy: „Paty prej je hotovej, Milhaus je taky vožralej, ale ne tolik. Paty nemůže chodit. Teď mi volali, že jdou k vrátnici, ať nějak vyřešíme průkazky.“ Ta slova mě zasahují jako blesk z čistého nebe. Vzpomínám si, že zrovna oni dva mě již párkrát opečovávali, když jsem v alkoholu utápěl svůj žal. Je rozhodnuto, sestavujeme záchranné komando, Zdeněk Kavan jakožto zapřisáhlý militarista se ujímá velení. Hned nato je však velení zbaven, protože k jeho způsobu přemístění opilých kluků by byla třeba těžká vojenská technika, kterou, světe div se, nemáme. Navrhují improvizaci. Oblékám se a valím se ze schodů, které беру po pěti. Cestou přemýšlím o výmluvě na vrátnici. To už stojím u vrátnice a pan Koubek se mě ptá: „Konvalino, kam zas jdeš??“ „No, víte, no, kouřit jdu.“ „Už i ty??“ Na to už neodpovídám, řítím se ze dveří. Ovane mě čerstvý vzduch, venku je šero a na stromcích lemujících cestu k bráně zpívají kosi. Směřem od Šumavy vidím přicházet dvě podezřelé postavy. Jen pro upřesnění: Jedna jde, sice s problémy a pomocí zábradlí, ale jde. Zato ta zadní, větší se pohybuje pohybem, který se nedá charakterizovat jediným slovem. Je to takové plazoklekatolení, navíc ještě s pomocí zábradlí, bez něj by na popis pohybu nestačil papír formátu A4. Teď už je oba bezpečně poznávám, První je Miloš a (batole (100kg)) za ním je Zdeněk. Miloše posílám spát s tím, že to v tom stavu zvládne sám. Horší to bude se Zdenkou, pomyslím si, ale to ještě nevím, co mě čeká. Kolem nás se zatím utvořil hlouček lidí, čumilů. Zdenda sedí na zemi a směje se. Má rozvázanou tkaničku, kterou se snaží zavázat. I tisíce první pokus zklamal, tkaničku mu tedy zavazují sám.

Zvedám ho, oknem přes VOŠ to nepůjde, je tam plot a my jsme oba pohyboví antitalenti. Riskneme přechod přes vrátnici, v nejhorším si Zdenda foukne. Otevírám bránu a držím Zdeňka za bundu, on se mi vysmeká, vždyť mu vlastně nic není, všechno zvládne sám. To už vidím, jak se kamarádí s betonovými schody, bere je tedy hlavou napřed. Pod schody zůstává ležet. „Ty vole, je zle!“ říkám si. Leží, nehýbe se, snažím se ho zvednout, ale má kila! Když se mi to konečně podaří, vidím, že je celý od krve. Nasazuji mu brýle, vyndávám telefon. Musíme zavolat klukům z pokoje. Po pár minutách přibíhá Zdeněk Kavan. Probíráme další taktiku. Sranda jde stranou. Vůbec nevíme, co mu je. Je rozhodnuto. Jdem! Podpírám nebo spíš táhnu Zdendu přes vrátnici. Pan Koubek se dívá na telenovelu. Je v tranzu, zhypnotizován.

Vrátnice zdolána. Teď ještě schody. Tlačím ho před sebou a Kavánek za námi zamazává stopy krve. V půlce schodů se Zdeněk rozmyslel, nebo mu bleskl v hlavě nějaký geniální nápad a začal se převažovat na mě. Nemůžu ho udržet. Jemu se však jeho poloha líbí a vypadá to, že bude hajat. Tak tohle ne.

„Pomóóó, vole já ho neudržím. Je těžkej jak hovado.“ Kavánek přibíhá a pomáhá mi Zdeňka přetlačit.

„Ty vole, to je horší jak tlačit škodovku.“ Když se nám to konečně povedlo, pokračujeme ve výstupu. Bez dalších větších potíží jsme konečně nahoře. Odemykáme pokoj. Kluci připravili trestnou lavici. Je to židle v koupelně. Všichni kromě Zdeňka, který neví vůbec nic, ví, co to znamená. Bude sprchovačka. Snažíme se ho svléct, ale brání se. Myjeme mu zkrvavený obličej a na temeno hlavy přikládáme ledový ručník. Zdeněk řve, asi ho to studí. Řve, ale nehýbá se, jen bezmocně sedí na židli a heká. Konečně se nám ho podařilo vysvlíknout do trenýrek. Další boj je dostat ho do sprchy. Nějak se mu tam nechce, ani se mu nedivím. Za chvíli už dostává ledovou sprchu a libuje si, asi si myslí, že je ta voda teplá. Proč ho v tom nenechat?? Vašek mu přináší čisté trenýrky a tričko. Zdeněk se mu je snaží vytrhnout a křičí přitom: „Vy nejste kamarádi, to je moje.“ Pořád se sápe po věcech, které mu Vašek po chvíli dává. Zdenda se snaží obléknout, ale není to snadné. Teprve teď se dozvídáme, kolik toho vlastně vypil: 6 piv a 12 velkých rumů. No určitě na to vypadá. Po chvíli se nám ho daří uložit do postele, Vašek si se zalíbením prohlíží Zdeňkovo svalnaté tělo.

Zdeněk usíná a možná se mu teď zdá o té opravdové Šumavě, kde se mezi kopci, lesy proplétá řeka Vydra a lišky dávají dobrou noc .....

TENTO PŘÍBĚH JE PRAVDIVÝ, JEHO AKTÉŘI JSOU TRÉNOVANÍ KASKADÉŘI. NEDOPORUČUJEME ZKOUŠET PODOBNÉ VÝKONY V ZÁJMU VLASTNÍHO ZDRAVÍ.

Ladislav Konvalina

Národní soutěž mysliveckých trubačů v Náměšti na Hané

Dne 11. června 2011 proběhl za krásného počasí 16. ročník Národní soutěže mysliveckých trubačů v Náměšti na Hané. Účast i konkurence trubačů byla obrovská. Střední lesnická škola v Písku samozřejmě tradičně vyslala své reprezentanty. Kromě nich na místo dorazilo asi 300 trubačů z nejrůznějších koutů České republiky a všichni byli odhodláni bojovat o přední místa do „posledního dechu“.

Soutěžilo se celkem v pěti kategoriích - soubory in Es, soubory in B, sólisté in Es a sólisté in B na lesnici nebo borlici. V každé kategorii byly zadané vždy dvě skladby povinné a jedna volitelná, kterou si každý zvolil podle svého vlastního uvážení.

Porota, složená vždy alespoň ze tří porotců, kterými byli různí lektoři hudby nebo například hráči České filharmonie, byla velmi obezřetná a neunikla jí ani nejmenší chybička. U každého posuzovala více kritérií, jako jsou tempo, rytmus, ladění, hudební výraz i vystupování a hodnotila kvalitu souboru či jednotlivců body 1-10.

Soutěžení probíhalo od rána, pokračovalo až do odpoledních hodin. Po skončení se všichni za halasného vytrubování přesunuli ke kostelu sv. Kunhuty, kde byla odsouhlasena i odtroubena známá Svatohubertská mše. Následovaly slavnostní vyhlášení výsledků a ocenění osobností, které jsou velkým přínosem lovecké hudbě. Také byl předán putovní pořadatelský tesák organizátorům příštího ročníku NSMT, takže se můžeme těšit za rok znovu na tuto velkolepou událost.

Studenti Střední lesnické školy v Písku obsadili velice slušná místa v kategoriích soubory in B a sólisté in B na lesnici, přestože neměli dostatek času k „dopilování“ všech skladeb. V příštím roce budou určitě zase opět úspěšnější, jak to mají ve zvyku v několika posledních letech.

Václav Horák

SAMOROST

CASOPIS LESNICKÝCH ŠKOL V PÍSKU
www.lespi.cz

SAMOROST – občasník VOŠL a SLŠ B. Schwarzenberga Písek, 1. číslo, ročník 32, rok 2011 / do čísla přispěli: František Schusser; www.sumavainfo.info, Jan Poláček, Jan Waldbauer, Ladislav Konvalina, František Hurtil, Václav Horák, Petra Doubková, Jakub Hájiček / foto: fotoarchiv Samorost, fotogalerie www.lespi.cz, lipno.cz, sumavanet.com, fotoarchiv Praam / jazyková úprava: PhDr. Libor Šimůnek / grafická úprava: prof. František Doubek a Praam studio / sazba a technická realizace: MATICE LESNICKÁ s.r.o.